

FÜTÜRİSTTEN YARATICI ÇOCUK YETİŞTİRME TAKTİKLERİ

Alphan Manas'ı iş dünyasında tanımayan yoktur. Deniz taksileri ve İddia oyununun mucidi. Aynı zamanda Dünya Fütüristler Derneği Türkiye Başkanı. Teknoloji denince ilk akla gelen girişimcilerden biri. Manas, iş adamı ve gelecek bilimcisi kimliğinin dışında aynı zamanda üç çocuk babası. 7 yaşında Erk ve

Dinç adında ikiz oğulları, 10 yaşında Hazal isminde bir kızı var. Kurucu ortak olduğu Teknoloji Holding'den ayrıldıktan sonra çocuklarına daha çok vakit ayırdığını söyleyen Manas, teknolojiyle iç içe olmasına karşın çocuklarını internet ve bilgisayardan uzak tutmaya çalışıyor. "Hafta sonu çocuklarla mutlaka Kilyos'a deniz kıyısındaki

balıkçımıza gidiyoruz. Burada sadece deniz havası alsınlar değil, kumsalda top oynayıp, koşsunlar istiyorum" diyor. Manas'ın hafta sonları önem verdiği bir diğer sosyal aktivite de sinema. Bir de ailecek mutlaka spor yaptıklarını söylüyor ve ekliyor: "Biz 5 kişi aynı anda spor yapabiliyoruz. Bisiklete binmekten çok hoşlanıyoruz."

Bunun da en önemli sebebi Celal Bayar Üniversitesi Beden Eğitimi Öğretmenliği mezunu eşi Gamze Manas. 10 yıl sonra ikinci üniversiteyi kazanan eşinin 3 çocuğu gibi bu yıl yeniden okulun yolunu tuttuğunu anlatan Manas, "Eşim bu yıl Bilgi Üniversitesi'nde AB ilişkileri okumaya başladı. Çift lisans yapıp hukuk fakültesini de bitirmek istiyor" diyor.

Manas Ailesi'nin evde odaklandığı en önemli konu ise dikkat eksikliği. Çünkü evdeki köpekler dahil herkeste dikkat eksikliği ve hiperaktivite sorunu

var. Bunun için de evde çocuklarla en fazla dikkat ve yaratıcılığı geliştirmeye yönelik oyunlar oynanıyor. Manas, sırf bu yüzden çocukları bu yıl otorite ve disiplinin daha yüksek olduğu başka bir okula almak zorunda kaldığını anlatıyor.

Yazdığı makaleler ve Türkiye'ye herkesten önce getirdiği farklı işlerle tanınan Manas'la 3

Alphan Manas, Brightwell Holdings Yönetim Kurulu Başkanı. Aynı zamanda gelecek bilimcisi. İş gereği vaktinin büyük bölümünü gelecek teknolojileri üzerine çalışarak geçiriyor. 10 yaşında bir kızı, 7 yaşında ikiz oğulları var. Ancak onları şimdiden teknolojiye boğmuyor. "Kızım Hazal 9 yaşına kadar bilgisayarı eline almadı" diyen Manas, hafta sonunu çocuklarına ayırıyor. Vakit geçirmekten en çok hoşlandıkları yer ise sinema ve Kilyos kumsalı. Özellikle de kumsalda onlarla top oynamayı seviyor. Onların yaratıcılıklarını geliştirmek için özel yayınları, boyama ve hikaye kitaplarını ve oyunlarını kullanıyor.

çocuğuyla hafta sonunu nasıl geçirdiğini konuştuk. Gelecek kahini girişimci bir babadan geleceğin çocuklarını yetiştirirken nelere önem verdiğini dinledik:

ÇALIŞAN BABA PSİKOLOJİSİ

Meral Saraçer diye bir çocuk doktorumuz vardı. Küçükken kızımızı oraya götürüyorduk. Hazal 1,5 yaşındaydı. Hiç unutmuyorum, doktor muayene için soyduğunda Hazal'la oynamaya başladım. Doktorumuz "Tipik çalışan baba psikolojisi. Tüm babalar vakit bulamadıkları için çocuklarıyla doktor muayenesinde oynuyorlar" dedi. Gerçekten de Teknoloji Holding'de haftanın 4 günü İstanbul dışındaydım. Anormal derecede seyahat edince de çocuklarımdan uzak kaldım. Kendi şirketimi kurduktan sonra çocuklara daha fazla vakit ayırabiliyorum. Çocuklar büyüdükçe onlarla iletişimim daha fazla arttı.

"KUMSALDA TOP OYNUYORUZ"

Hafta sonları çocukları mutlaka sinemaya götürüyorum. Çizgi filmi çok seviyorlar. Genellikle

+ ÇOCUK GELİŞİMİ

Mini Bank'lı çocuklar, Kasım ayında, İstanbul Modern Sanat Müzesi'nde, "Vücutum ve Ben" konulu atölye çalışmasında hem eğlenecek hem de öğrenecekler! Ayrıntılı bilgi için: Garanti şubeleri / garantiminibank.com

animasyonla normal yaşamın iç içe olduğu filmleri tercih ediyoruz. Sinemanın çocukların yaratıcılığı üzerinde önemli etkileri var. Bir de sinemada yakınlık daha fazla. Mümkün olduğu kadar dikkate ve spora yönelik oyunlar oynuyoruz. Erkekler en çok şiddete yönelik oyunlar seviyor. Onun için onlarla bol bol güreşiyoruz. Spor yapıyoruz. İzmirli olduğumuz için yazın mutlaka Çeşme'ye gidiyoruz. En çok bisiklete biniyoruz. Bunun dışında yüzüyoruz, sörf yapıyoruz. İstanbul'daysak hafta sonları birlikte Kilyos'a gitmeyi seviyoruz. Burada, kumsalda top oynayıp koşsunlar istiyorum.

"BASKICI BABA DEĞİLİM"

Ancak ailelerin en büyük problemi

Yaratıcılıklarını nasıl geliştiriyorum?

EŞİMLE ARAŞTIRMA YAPTIK Benim çocuklarımdan bekleyebileceğim en önemli konu onların yaratıcı olmaları. Ebeveynlerin en önemli görevi de onları yaratıcı yetiştirebilmek. Bu konuda biz de öncelikle bazı araştırmalar yaptık. Özellikle 3 ila 4,5 yaşları arasında yaratıcılıkla tanışan çocuğun bu özelliğinin dış destekle 4'üncü sınıfa kadar sürdüğünü öğrendik. Araştırmalar çocukların yaratıcılıklarının 4 ve 7'inci sınıflarda bir yavaşlamadan sonra arttığını ortaya koyuyor. Biz de bunu baz alarak onların yaratıcılıklarını artırıcı oyunlar oynuyoruz.

HAYAL GÜCÜ ÖNEMLİ Ayrıca yaratıcılık iyi bir gözlemci olmaktan geçiyor. Onların gözlemci olabilmeleri için kendi geliştirdiğim yöntemleri uyguluyorum. Yaratıcılık üzerine çalışırken kendilerini her zamankinden daha rahat hissetmelerini sağlıyorum. Çocuklar, akıllarına gelen her düşüncenin kabul ve saygı göreceğini biliyor. Yaratıcılıklarını artırmak için Creative Learning Press Yayınları'nın ressamın yarım bıraktığı resmi tamamlama, anlamsız resimlerden hikaye oluşturma, kafiyeli kelimeler, haydi bir slogan yazalım, reklam yapma oyunu, cips paketi tasarlama gibi hayalleriyle oluşturacakları beyin fırtınası içeren çalışmalar yapıyoruz.

“Profesyonel veliler olmalı”

VELİLER DUYGUSAL Türkiye’de vellilik kavramının da profesyonelce yapılması gerektiğini düşünüyorum. Eğer okulda veliler güçlüyse sorun çıkıyor. Bizim çocuklarımızı gönderdiğimiz yeni okulda okul güçlü. Veliler değil. Bundan dolayı öğretmenler çocuklarla ilgili net yorumlar yapabiliyor. Ancak veliler buna dayanmıyor. Veliler çocuklarıyla ilgili hep iyi şeyleri duymak istiyor. Vellilerin güçlü olduğu okullarda öğretmenler artık çocuklarla ilgili yorumları yapmaktan çekiniyor.

OBJEKTİF OLMAK LAZIM

Öğretmenler yorum yapmaktan çekindikçe de veliler çocuklarını dünyanın en zeki, en akıllı, en duyarlı en çalışkan çocukları olarak görüyor. Bu, çok zararlı bir durum. Nasıl apartman yöneticiliği artık emekli albaylar tarafından yapılıyorsa vellilik mekanizmasının da daha profesyonel ve objektif biçimde yapılması lazım. Okulla öğrenci arasındaki ilişkinin profesyonel veliler tarafından götürülmesi taraftayım. Çünkü veliler çok duygusal. Kargaya yavrusu şahin görünürmüş hesabı kimse çocuğuna toz konduramıyor. Biz toz kondurduk. O yüzden de okul değişikliği yaptık.

geçmişte neyi yapamadıysa çocuklarına onu dayatmak istemeleri. Çocukları en az iki tane aktivite yapmaya zorluyorlar. ‘Zamanında piyano çalamadım çocuğum çalsın’ diyor. Çocuk piyano çalmak istemiyor. Biz bu açıdan çocukları zorlamamaya dikkat ediyoruz. Dinç çok hiperaktif bir çocuk. “İş adamı olacağım, emekli ol işlerin başına geçeyim” diyor. Onda kendi çocukluğumu görüyorum. Okulda sınırlarını sürekli zorluyor. Sevimli olduğu için yırtıyor. Dolayısıyla bizim onu kişiliğine göre yönlendirmemiz gerekiyor.

Ancak planlarımız ileride çocukların benim işimi yapsın

“Walt Disney’de hastalandım, bir hafta kendime gelemedim”

ATRAKSİYONU SEVİYORLAR Çocukları tatilde Florida’ya Walt Disney’e götürdüm. Erk ve Dinç hız trenlerinden hiç inmek istemedi. Bense bir hafta kendime gelemedim. Onların kalp atışı ve enerjisine ayak uydurmaya çalışmaktan hasta oldum. Hız treninde çocuklar hep daha hızına binmek istedi. Çarpışan araba gibi basit oyunlar ilgilerini çekmedi. Atraksiyon ve interaktiviteyi sevdiler. Üçü de gidip Mini ve Mickey karakteriyle fotoğraf çekilmek istemedi.

MICKEY’Yİ BEĞENMİYORLAR Ben bizim sevdiğimiz karakterlerin önünde fotoğraflarını çekmek isteyince de “Baba ne komik duruyor. Ben niye onunla fotoğraf çektiyem” dediler. Çocukların bakış açıları beklentileri inanılmaz derecede değişiyor. O yüzden ailelerle çocuklar arasındaki bağ gittikçe kopmaya başlıyor. Ailelerin çocuklar üzerindeki kontrolü kalmıyor. Eşim ve ben bu konuda sürekli kendimizi geliştirmeye çalışıyoruz. Sevdikleri müziği, oyunları yakından takip ediyoruz.

diye yapmıyorum. Çocuklarımın korkutucu bir baba figürüne sahip olmamalarına dikkat ediyorum. “Benim babam mucit, benim babam başarılı” demelerini kesinlikle istemiyorum.

“OKUL DEĞİŞTİRTİRDİK”

Kızım Hazal ve oğlum Dinç’te benim gibi hiperaktivite ve dikkat eksikliği bozukluğu var. Bu yıl sıf bu yüzden çocukların okulunu değiştirmek zorunda kaldık. Daha önce çocuklar, Türkiye’de Amerikan sistemini uygulayan bir okula gidiyorlardı. Eski okullarında kişisel güvenin artmasını destekleyen, mümkün olduğu kadar daha az baskının olduğu bir sistem vardı. Sonradan anladık ki hiperaktivite ve dikkat eksikliği problemi olan çocukların mutlaka otoritenin kuvvetli olduğu bir okula gitmesi gerekiyor.

Şimdi 3’ü de Işık Lisesi’ne gidiyor. Yeni okulun otoritesinden öğrenciler arasındaki ilişkiden çok mutluyuz. Bir diğer önemli konu da ev ile okul arasındaki mesafe. Bize göre en iyi okul eve en yakın olandır.

MIT HAYALİ KURUYOR

Her yıl MIT’de Gelişen Teknolojiler konferansına katılıyorum. Her gidişimde mutlaka çocuklarımdan birinin bu okulda okumasını istiyorum. Sonra da kendime kızıyorum ve diyorum ki “Senin burada okuyamamış olman, onların burada eğitim görmesini zorunlu kılmıyor.” Ben Türkiye’de okudum sonradan Amerika’da master yaptım. Onların da Türkiye’de okuyacakmış gibi çalışmalarını istiyorum. Baktığımızda bugün Amerika’da da belli bir sınavla üniversitelere öğrenci alınıyor. Çocukları sınav sistemine Türkiye’de hazırlamadığımızda ve iyi yetiştirmede yurtdışında da başarılı olabileceklerini düşünmüyorum. ☑